

Κείμενο 1

Η γλώσσα των νέων (10696)

Οι νέοι έχουν πάντοτε την τάση να διαφοροποιούνται με το ντύσιμο, την αισθητική του σώματος, τη συμπεριφορά και τη γλώσσα. Η λεγόμενη «γλώσσα των νέων» αποτελεί κώδικα εξατομικευτικό της ομάδας ηλικίας, γλωσσική παραλλαγή που διαφοροποιεί τους χρήστες της κατασκευάζοντας συγχρόνως τη συνοχή της ομάδας. Οι αποκλίσεις της γλώσσας των νέων, οι νεολογισμοί και οι γραμματικές παραβιάσεις εκφράζουν τις αλλαγές στα πρότυπα συμπεριφοράς, τις ιδέες, τις αξίες και τους κανόνες της κοινωνίας. Με τους νεολογισμούς, τις ιδιωματικές εκφράσεις και λέξεις, οι νέοι μεταδίδουν μηνύματα διάκρισης από τις παλιότερες γενιές, εκφράζουν αμφισβήτηση αρχών και αξιών.

Η χρήση της γλώσσας από τους νέους ενοχλεί, επειδή ακριβώς μεταδίδει έμμεσα αλλά ισχυρά τέτοια νοήματα αμφισβήτησης. Και είναι συνηθισμένη παρανόηση να κρίνεται σαν «λαθεμένη», «φτωχή» ή «κακής ποιότητας». Την άρνηση των αξιών, την παραβίαση των απαγορεύσεων, την επιθετικότητα, και την καταστροφή της «καθώς πρέπει» ομιλίας συχνά οι τυχαίοι ακροατές, κι όχι συνήθως οι συνομιλητές δέκτες, την ακούνε σαν γλωσσική καταστροφή, ενώ είναι γλωσσική δημιουργικότητα.

A. Φραγκουδάκη. (1987). *Γλώσσα και ιδεολογία*, 72-73. Αθήνα: Οδυσσέας (διασκευή).

Κείμενο 2

Γλώσσα και ηλικιωμένοι

Οι νέοι άνθρωποι νιώθουν ότι οι ηλικιωμένοι δεν καταφέρνουν να προσαρμόσουν την ομιλία τους στα σύγχρονα δεδομένα. Επίσης, οι νέοι πιστεύουν πως ο λόγος των ηλικιωμένων είναι παλιομοδίτικος και ξεπερασμένος. Επομένως, οι γλωσσικές «συναντήσεις» νέων και ηλικιωμένων αλλά και γενικότερα η επικοινωνία μεταξύ τους είναι πιθανό πολλές φορές να μην επιτυγχάνεται, ενισχύοντας έτσι υφιστάμενα στερεότυπα.

Είναι γνωστές οι προσδοκίες που κυριαρχούν για τη συμπεριφορά των ανθρώπων και τον τρόπο διαχείρισης του λόγου τους, όταν φτάσουν σε μια συγκεκριμένη ηλικία. Οι αντιλήψεις αυτές υποχρεώνουν πολλές φορές τους ηλικιωμένους ανθρώπους να συμπεριφέρονται γλωσσικά, όχι όπως επιθυμούν, αλλά «σύμφωνα με την ηλικία τους». Επομένως, το κοινωνικό κόστος στις περιπτώσεις που δεν «εκφράζεται» κάποιος σύμφωνα με την ηλικία του μπορεί να είναι μεγάλο. Ίσως, γι' αυτόν τον λόγο οι ηλικιωμένοι άνθρωποι να χρησιμοποιούν «τη γλώσσα των ηλικιωμένων», όχι τόσο εξαιτίας της ηλικίας τους όσο, επειδή αναγκάζονται να συμμορφωθούν στις κοινωνικές προσδοκίες. Με αυτόν τον τρόπο, όμως, η επικοινωνία μεταξύ γενεών μπορεί να γίνει προβληματική και να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην ψυχολογική και σωματική υγεία των ανθρώπων.

M.A. Hogg - Gr. M. Vaughan. (2010). *Κοινωνική Ψυχολογία*, 717-718. (μετ. Ερ. Βασιλικός, Αλ. Αρβανίτης). Αθήνα: Gutenberg(διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Ποια είναι, σύμφωνα με το πρώτο κείμενο, η στάση ορισμένων ανθρώπων απέναντι στη γλώσσα των νέων και πού αποδίδεται η στάση τους αυτή; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο στην πρώτη παράγραφο (*Οι νέοι ...αξιών*) και τη δεύτερη παράγραφο (*Η χρήση... δημιουργικότητα*) του πρώτου κειμένου.

(μονάδες 10)

B1. «*Οι νέοι πιστεύουν πως ο λόγος των ηλικιωμένων είναι παλιομοδίτικος και ξεπερασμένος*».

Χρησιμοποιώντας την παραπάνω πρόταση του δεύτερου κειμένου, να δημιουργήσετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων.

(μονάδες 10)

B2.α. Να επισημάνετε στα κείμενα δύο παραδείγματα μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας.

(μονάδες 10)

B2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Πολλοί άνθρωποι δυσαρεστούνται με την γλώσσα των νέων και την θεωρούν ως υποβάθμιση της ποιότητας της γλώσσας. Αυτό ισχύει, διότι η νεανική γλώσσα παρουσιάζει διαφορές από την καθιερωμένη γλώσσα, γιατί με αυτόν τον τρόπο οι νέοι επιθυμούν να ενταχθούν στην ομάδα των συνομηλίκων τους και ταυτόχρονα να εκφράσουν την αντίδρασή τους προς τα ιδανικά των γενεών των μεγαλύτερων ανθρώπων.

A2.

1^η: Η ιδιαίτερη γλώσσα των νέων.

2^η: Η οργή των μεγαλύτερων προς την γλώσσα των νέων.

B1. Οι νέοι πιστεύουν πως ο λόγος των ηλικιωμένων είναι παλιομοδίτικος και ξεπερασμένος. Για αυτόν τον λόγο, έχουν δημιουργήσει μία δική τους μορφή γλώσσας, η οποία έχει πολλές διαφορές από αυτήν των ηλικιωμένων. Με την χρήση της γλώσσας τους, οι νέοι συχνά εκφράζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να συνεννοούνται για να μην γίνονται αντιληπτοί από τους μεγαλύτερους.

B2.α.

1- *Και είναι συνηθισμένη παρανόηση να κρίνεται (η χρήση της γλώσσας) σαν «λαθεμένη», φτωχή»*

2- *το κοινωνικό κόστος στις περιπτώσεις που δεν «εκφράζεται» κάποιος σύμφωνα με την ηλικία του μπορεί να είναι μεγάλο*

B2.β. Με την εφαρμογή της μεταφορικής χρήσης της γλώσσας, το κείμενο γίνεται πιο ελκυστικό για τους αναγνώστες και απευθύνεται στο συναίσθημά τους. Ακόμα, με την μεταφορική χρήση της γλώσσας, το κείμενο γίνεται πιο κατανοητό.

Κείμενο 1

Η γλώσσα των νέων (10697)

Οι **νέοι** έχουν πάντοτε την τάση να διαφοροποιούνται με το ντύσιμο, την αισθητική του σώματος, τη συμπεριφορά και τη **γλώσσα**. Η λεγόμενη «γλώσσα των νέων» αποτελεί κώδικα εξατομικευτικό της ομάδας ηλικίας, γλωσσική παραλλαγή που διαφοροποιεί τους χρήστες της κατασκευάζοντας συγχρόνως τη συνοχή της ομάδας. Οι αποκλίσεις της γλώσσας των νέων, οι νεολογισμοί και οι γραμματικές παραβιάσεις εκφράζουν τις αλλαγές στα πρότυπα συμπεριφοράς, τις ιδέες, τις αξίες και τους κανόνες της κοινωνίας. Με τους νεολογισμούς, τις ιδιωματικές εκφράσεις και λέξεις, οι νέοι μεταδίδουν **μηνύματα** διάκρισης από τις παλιότερες γενιές, εκφράζουν αμφισβήτηση αρχών και αξιών.

Η χρήση της γλώσσας από τους νέους ενοχλεί, επειδή ακριβώς μεταδίδει έμμεσα αλλά ισχυρά τέτοια νοήματα **αμφισβήτησης**. Και είναι συνηθισμένη παρανόηση να κρίνεται σαν «λαθεμένη», «φτωχή» ή «κακής ποιότητας». Την άρνηση των αξιών, την παραβίαση των απαγορεύσεων, την επιθετικότητα, και την καταστροφή της «καθώς πρέπει» ομιλίας συχνά οι τυχαίοι ακροατές, κι όχι συνήθως οι συνομιλητές δέκτες, την ακούνε σαν γλωσσική καταστροφή, ενώ είναι γλωσσική δημιουργικότητα.

A. Φραγκουδάκη. (1987). *Γλώσσα και ιδεολογία*, 72-73. Αθήνα: Οδυσσέας (διασκευή).

Κείμενο 2

Γλώσσα και ηλικιωμένοι

Οι νέοι άνθρωποι νιώθουν ότι οι ηλικιωμένοι δεν καταφέρνουν να προσαρμόσουν την ομιλία τους στα σύγχρονα δεδομένα. Επίσης, οι νέοι πιστεύουν πως ο λόγος των ηλικιωμένων είναι παλιομοδίτικος και ξεπερασμένος. Επομένως, οι γλωσσικές «συναντήσεις» νέων και ηλικιωμένων αλλά και γενικότερα η επικοινωνία μεταξύ τους είναι πιθανό πολλές φορές να μην επιτυγχάνεται, ενισχύοντας έτσι υφιστάμενα στερεότυπα.

Είναι γνωστές οι προσδοκίες που κυριαρχούν για τη συμπεριφορά των ανθρώπων και τον τρόπο διαχείρισης του λόγου τους, όταν φτάσουν σε μια συγκεκριμένη ηλικία. Οι αντιλήψεις αυτές υποχρεώνουν πολλές φορές τους ηλικιωμένους ανθρώπους να συμπεριφέρονται γλωσσικά, όχι όπως επιθυμούν, αλλά «σύμφωνα με την ηλικία τους». Επομένως, το κοινωνικό κόστος στις περιπτώσεις που δεν «εκφράζεται» κάποιος σύμφωνα με την ηλικία του μπορεί να είναι μεγάλο. Ίσως, γι' αυτόν τον λόγο οι ηλικιωμένοι άνθρωποι να χρησιμοποιούν «τη γλώσσα των ηλικιωμένων», όχι τόσο εξαιτίας της ηλικίας τους όσο, επειδή αναγκάζονται να συμμορφωθούν στις κοινωνικές προσδοκίες. Με αυτόν τον τρόπο, όμως, η **επικοινωνία μεταξύ γενεών** μπορεί να γίνει προβληματική και να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην ψυχολογική και σωματική υγεία των ανθρώπων.

M.A. Hogg - Gr. M. Vaughan. (2010). *Κοινωνική Ψυχολογία*, 717-718. (μετ. Ερ. Βασιλικός, Αλ. Αρβανίτης). Αθήνα: Gutenberg(διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Ποιες είναι, σύμφωνα με το δεύτερο κείμενο, οι απόψεις των νέων για τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούν τη γλώσσα οι ηλικιωμένοι; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. α. Να επισημάνετε δύο διαρθρωτικές λέξεις στη δεύτερη παράγραφο του δεύτερου κειμένου.

(μονάδες 5)

A2. β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 5)

B1. Να δημιουργήσετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων, στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις/φράσεις των κειμένων με **έντονη γραφή**, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο: **νέοι, γλώσσα, μηνύματα, αμφισβήτησης, επικοινωνία μεταξύ γενεών.**

(μονάδες 10)

B2.α. Να επισημάνετε στα κείμενα δύο παραδείγματα μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας.

(μονάδες 10)

B2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Οι νέοι θεωρούν ότι οι ηλικιωμένοι δεν μπορούν να ευθυγραμμίσουν τον λόγο τους με τα σημερινά δεδομένα. Ακόμα, θεωρούν την γλώσσα των ηλικιωμένων παρωχημένη. Για αυτόν, λοιπόν, τον λόγο η γλώσσα των νέων δεν συμβαδίζει με την γλώσσα των ηλικιωμένων. Εκτός, όμως, από αυτό, δεν γίνεται εύκολο και για τις δύο πλευρές να επικοινωνήσουν. Έτσι, τα στερεότυπα που ήδη υπάρχουν από την μία πλευρά προς την άλλη, ενισχύονται.

A2.

α.αλλά, Επομένως

β.αλλά: αντίθεση/ *Επομένως*: συμπέρασμα, αποτέλεσμα

B1. Οι νέοι πιστεύουν πως ο λόγος των ηλικιωμένων είναι παλιομοδίτικος και ξεπερασμένος. Επομένως έχουν δημιουργήσει μία δική τους **γλώσσα**, που έχει πολλές διαφορές από αυτήν των ηλικιωμένων. Με την χρήση της οι νέοι συχνά εκφράζονται να εκφράζουν **μηνύματα αμφισβήτησης** προς τους ηλικιωμένους. Έτσι, όμως, η **επικοινωνία μεταξύ των γενεών** παρεμποδίζεται και δεν γίνεται εύκολο να συνεννοηθούν.

B2

α.1-οι γλωσσικές «συναντήσεις» νέων και ηλικιωμένων

2-το κοινωνικό κόστος στις περιπτώσεις που δεν «εκφράζεται» κάποιος σύμφωνα με την ηλικία του μπορεί να είναι μεγάλο

β. Με την μεταφορική χρήση της γλώσσας, το κείμενο γίνεται πιο ελκυστικό για τους αναγνώστες και απευθύνεται στο συναίσθημά τους. Ακόμα, με την μεταφορική χρήση της γλώσσας, το κείμενο γίνεται πιο κατανοητό.

Κείμενο 1

Η γλώσσα των νέων (10698)

Οι νέοι έχουν πάντοτε την τάση να διαφοροποιούνται με το ντύσιμο, την αισθητική του σώματος, τη συμπεριφορά και τη γλώσσα. Η λεγόμενη «γλώσσα των νέων» αποτελεί κώδικα εξατομικευτικό της ομάδας ηλικίας, γλωσσική παραλλαγή που διαφοροποιεί τους χρήστες της κατασκευάζοντας συγχρόνως τη συνοχή της ομάδας. Οι αποκλίσεις της γλώσσας των νέων, οι νεολογισμοί και οι γραμματικές παραβιάσεις εκφράζουν τις αλλαγές στα πρότυπα συμπεριφοράς, τις ιδέες, τις αξίες και τους κανόνες της κοινωνίας. Με τους νεολογισμούς, τις ιδιωματικές εκφράσεις και λέξεις, οι νέοι μεταδίδουν μηνύματα διάκρισης από τις παλιότερες γενιές, εκφράζουν αμφισβήτηση αρχών και αξιών.

Η χρήση της γλώσσας από τους νέους ενοχλεί, επειδή ακριβώς μεταδίδει έμμεσα αλλά ισχυρά τέτοια νοήματα αμφισβήτησης. Και είναι συνηθισμένη παρανόηση να κρίνεται σαν «λαθεμένη», «φτωχή» ή «κακής ποιότητας». Την άρνηση των αξιών, την παραβίαση των απαγορεύσεων, την επιθετικότητα, και την καταστροφή της «καθώς πρέπει» ομιλίας συχνά οι τυχαίοι ακροατές, κι όχι συνήθως οι συνομιλητές δέκτες, την ακούνε σαν γλωσσική καταστροφή, ενώ είναι γλωσσική δημιουργικότητα.

A. Φραγκουδάκη. (1987). *Γλώσσα και ιδεολογία*, 72-73. Αθήνα: Οδυσσεάς (διασκευή).

Κείμενο 2

Γλώσσα και ηλικιωμένοι

Οι νέοι άνθρωποι **νιώθουν** ότι οι ηλικιωμένοι δεν **καταφέρνουν** να προσαρμόσουν την ομιλία τους στα σύγχρονα δεδομένα. Επίσης, οι νέοι πιστεύουν πως ο λόγος των ηλικιωμένων είναι παλιομοδίτικος και ξεπερασμένος. Επομένως, οι γλωσσικές «συναντήσεις» νέων και ηλικιωμένων αλλά και γενικότερα η επικοινωνία μεταξύ τους είναι πιθανό πολλές φορές να μην επιτυγχάνεται, ενισχύοντας έτσι υφιστάμενα στερεότυπα.

Είναι γνωστές οι προσδοκίες που **κυριαρχούν** για τη συμπεριφορά των ανθρώπων και τον τρόπο διαχείρισης του λόγου τους, όταν φτάσουν σε μια συγκεκριμένη ηλικία. Οι **αντιλήψεις** αυτές υποχρεώνουν πολλές φορές τους ηλικιωμένους ανθρώπους να συμπεριφέρονται γλωσσικά, όχι όπως επιθυμούν, αλλά «σύμφωνα με την ηλικία τους». Επομένως, το κοινωνικό κόστος στις περιπτώσεις που δεν «εκφράζεται» κάποιος σύμφωνα με την ηλικία του μπορεί να είναι μεγάλο. Ίσως, γι' αυτόν τον λόγο οι ηλικιωμένοι άνθρωποι να χρησιμοποιούν «τη γλώσσα των ηλικιωμένων», όχι τόσο εξαιτίας της ηλικίας τους όσο, επειδή **αναγκάζονται** να συμμορφωθούν στις κοινωνικές προσδοκίες. Με αυτόν τον τρόπο, όμως, η επικοινωνία μεταξύ γενεών μπορεί να γίνει προβληματική και να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην ψυχολογική και σωματική υγεία των ανθρώπων.

M.A. Hogg - Gr. M. Vaughan. (2010). *Κοινωνική Ψυχολογία*, 717-718. (μετ. Ερ. Βασιλικός, Αλ. Αρβανίτης). Αθήνα: Gutenberg(διασκευή).

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Ποια είναι, σύμφωνα με το πρώτο κείμενο, τα χαρακτηριστικά της γλώσσας των νέων και ποια η αντίδραση των μεγαλύτερων απέναντι σε αυτά; (60 - 80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. Να δώσετε έναν πλαγιότιτλο σε καθεμιά από τις παραγράφους του δεύτερου κειμένου.

(μονάδες 10)

B1.α. Να γράψετε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις μεέντονη γραφή: **νώθουν, καταφέρνουν, κυριαρχούν, αντιλήψεις, αναγκάζονται.***

(μονάδες 5)

B1.β. Να δημιουργήσετε μία πρόταση με κάθε συνώνυμη λέξη.

(μονάδες 5)

B2.α. Να επισημάνετε στα κείμενα δύο παραδείγματα μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας.

(μονάδες 10)

B2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Η γλώσσα των νέων είναι διαφορετική από την γλώσσα των ηλικιωμένων. Οι νέοι χρησιμοποιούν νεολογισμούς, ιδιωματικές φράσεις και λέξεις και παραβαίνουν τους κανόνες της γραμματικής. Οι μεγαλύτεροι άνθρωποι δυσχεραστούν με την γλώσσα των νέων και την θεωρούν ως υποβάθμιση της ποιότητας της γλώσσας, για τον λόγο ότι οι νέοι μέσω της γλώσσας τους εκφράζουν την αντίθεσή τους προς τους ενήλικους.

A2.

1^η: Η αρνητική άποψη των νέων για την γλώσσα των ηλικιωμένων.

2^η: Ο εξαναγκασμός των ηλικιωμένων για την χρήση της γλώσσας τους.

B1.

α. νιώθουν: αισθάνονται/**καταφέρνουν:** επιτυγχάνουν/**κυριαρχούν:** επικρατούν/**αντιλήψεις:** απόψεις, γνώμες, ιδέες / **αναγκάζονται:** υποχρεώνονται

β.

-Οι άνθρωποι **αισθάνονται** ασφάλεια όταν κάποιος τους συμβουλεύει με σύνεση.

-Οι μαθητές **επιτυγχάνουν** να πάρουν υψηλούς βαθμούς όταν μελετούν.

-Αν **επικρατούν** πολιτικοί αρχηγοί που είναι αυταρχικοί, τότε οι λαοί **δυστυχούν**.

- Οι **απόψεις** τους πάντα είναι ίδιες και γι' αυτό δεν **μαλώνουν**.

-Κατά την διάρκεια θεατρικών παραστάσεων, οι θεατές **υποχρεώνονται** να κλείνουν το κινητό τους τηλέφωνο για να μην ενοχλούν τους ηθοποιούς και τους υπόλοιπους θεατές.

B2.

α.

1-Και είναι συνηθισμένη παρανόηση να κρίνεται (η χρήση της γλώσσας) σαν «λαθεμένη», φτωχή»

2-το κοινωνικό κόστος στις περιπτώσεις που δεν «εκφράζεται» κάποιος σύμφωνα με την ηλικία του μπορεί να είναι μεγάλο

β.

Με την εφαρμογή της μεταφορικής χρήσης της γλώσσας, το κείμενο γίνεται πιο ελκυστικό για τους αναγνώστες και απευθύνεται στο συναίσθημά τους. Ακόμα, με την μεταφορική χρήση της γλώσσας, το κείμενο γίνεται πιο κατανοητό.